

SASTANAK POMOĆNIKA MINISTARA CEFTA 2006

Budva 27. maj 2009. godine

Obraćanje GORANA ŠĆEPANOVIĆA, pomoćnika ministra

Poštovane kolege,

u ime Vlade Crne Gore i moje lično ime želim da vas pozdravim i zaželim vam dobrodošlicu u Crnu Goru.

Danas je više od godinu i po dana od početka primjene CEFTA sporazuma i pet mjeseci od početka crnogorskog predsjedavanja.

Početak primjene CEFTA sporazuma nije označio da smo završili posao na stvaranju boljeg poslovnog ambijenta u regionu, naprotiv označio je početak rada na ispunjenju ciljeva iz sporazuma. Prije svega ovo se odnosi na dalju liberalizaciju trgovine i uklanjanje tehničkih barijera, ali takođe i na jačanje sposobnosti da rješavanje problema tražimo u duhu sporazuma.

Ispunjenjem ciljeva iz Sporazuma šaljem poruku da poštujemo međunarodno prihvaćena pravila i pokazujemo stratešku opredjeljenost regiona ka daljim međunarodnim integracijama.

Ono što sa zadovoljstvom mogu konstatovati je da smo jedan od ciljeva ispunili, priveli smo kraju pregovore o daljoj liberalizaciji poljoprivrednog sektora, ostalo je da se u skladu sa zakonodavstvom potpisnica i potvrde ispregovarane pozicije.

Danas kada se svi suočavamo sa problemima koji su uzrokovani finansijskom krizom poseban izazov Vladama predstavlja donošenje mjera kojima bi se ublažili njeni negativni efekti. Ovo posebno kada se ima u vidu da mjere koje se donose moraju imati svoje utemeljenje u poštovanju međunarodno prihvaćenih obaveza. CEFTA sporazum može u ovim okolnostima pokazati svoj značaj. Osnovni ciljevi Sporazuma su, između ostalog, proširenje trgovine robama i uslugama i podsticanje ulaganja pomoću pravednih, stabilnih i predvidljivih pravila, uklanjanje barijera za trgovinu među potpisnicama. On takođe predviđa jasne i efikasne procedure rješavanja sporova. Ispunjenje ciljeva CEFTA sporazuma predstavlja put koji može voditi izlasku iz ekonomske krize. Olakšavanje trgovine, skraćivanje zadržavanje robe, smanjivanje troškova uz jačanje konkurentnosti i podsticaj ulaganja su neki od pravaca koji su prepoznati u smjernicama za vođenje ekonomske politike u ovim kriznim vremenima. Pобољшanje poslovnog ambijenta u regionu koje bi dovelo do povećanja trgovine može predstavljati jedan od puteva ka izlasku iz krize.

Danas svi mi preko trećinu ukupne trgovine razmjenjujemo u regionu.

Cefta sporazumom nije formirana carinska unija već on predstavlja multilateralni ugovor o slobodnoj trgovini gdje je svaka od potpisnica dužna da primjenjuje svoje zakonodavstvo koje nekada može biti protumačeno i kao barijera odvijanju slobodne trgovine, strateškim opredjeljenjem ka integracijama u EU prihvatili smo da usklađujemo propise i iz ovih oblasti čime će barijere ove vrste biti uklonjene.

Do tada obaveza je da damo svoj maksimalni doprinos na ispunjenju ciljeva iz Sporazuma koji će u krajnjem doprinijeti stvaranju boljeg poslovnog ambijenta u Regionu.

Brzina ispunjenja ciljeva najbolje će govoriti o sposobnosti regiona ka daljim međunarodnim integracijama.

Uticaja ekonomske krize

Crnogorska ekonomija, kao mala i tvorena ekonomija, će u 2009. godini biti u određenoj mjeri pod uticajem negativnih kretanja u svjetskoj ekonomiji i zato su makroekonomski indikatori u 2009. godini projektovani na nižem nivou u odnosu na prethodnu godinu, i ogleđaju se u smanjenju uvoza i potrošnje, sporijem rastu bankarskih kredita i javnih prihoda ali i ekonomskom rastu od 2 %.

Ukupne strane direktne investicije su se u odnosu na 2009. godinu smanjile za 37% u istom periodu. U 2008. godini oko jedne trećine se odnosilo na investicije u preduzeća i banke, dok se malo više od trećine odnosilo na prodaju nepokretnosti u Crnoj Gori.

U robnoj razmjeni bilježi se pad pokrivenosti uvoza izvozom i znosi oko 18%

Mala i srednja preduzeća kojih je i najviše u Crnoj Gori najviše su i pogodjena efektima ekonomske krize tako da je direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća razvila program pomoći koji se sastoji u obezbjeđivanju povoljnih kreditnih linija za podsticaj preduzetništva.

Neke od mjera Vlade Crne Gore

- Smanjenje poreza na dohodak fizičkih lica sa 15% na 9%, uz dodatno smanjenje doprinosa dovodi do raterećenja po osnovu zarade (na 1 euro neto zarade 62 centa su poreska opterećenja, što predstavlja značajno poresko olakšanje u odnosu na prethodne godine).
- U cilju razvoja hotelijerstva stopa poreza u hotelijerstvu je 7% što svrstava Crnu Goru u zemlje sa najnižom stopom poreza u ovoj oblasti.
- Ukinute su posebne naknade na korišćenje građevinskog zemljišta.
- Smanjen je rok za povraćaj PDV na 30 dana.
- Smanjeni su porezi i doprinosi po osnovu plata i obaveze po osnovu angažovanja stranaca su smanjene za 30%.
- Ovim mjerama pokašava se uticati na smanjivanje troškova poslovanja preduzeća.
- Ovu godinu obilježiće početak realizacije kapitalnih projekata kao što je izgradnja auto puta, dokapitalizacija elektroprivrede, nastavak aktivnosti na realizaciji projekata izgradnje hidroelektrana na morači, privatizacija Luke Bar, Željeznice Crne Gore, montenegroairlinesa.
- Raspisani su tenderi za nekoliko velikih greenfield projekata u oblasti turizma, velika plaža, Ada Bojana itd. Ovi projekti se mjere velikim iznosima od nekoliko stotina miliona pa do nekoliko milijardi eura.

- I pored napora koje Vlada Crne Gore čini na ublažavanju negativnih efekata krize mjere koje treba donijeti najviše se tiču bankarskog sektora, prije svega mjere na obezbjeđivanju sistema zaštite potraživanja, kao sistem za praćenje tokova trgovine.
- Kao jednu od mjera iz oblasti fiskalne politike Vlada je donijela Uredbu kojom se garantuju depoziti građana u bankama u punom iznosu.